

M. Àngels FRANCÉS DíEZ

Literatura i feminisme. 'L'hora violeta', de Montserrat Roig

Tarragona: Arola Editors, 2010, («Atenea», 9), 318 p., 24 €

Aquest estudi, part de la tesi que M. A. Francés va llegir l'any 2008, en què es «revisava la dimensió pública de l'escriptora barcelonina [...] com a intel·lectual i activista del feminisme, tant a través dels seus assaigs i articles periodístics com [...] en la seua obra de ficció» (p. 21), compleix tots els requisits acadèmics pertinents. S'hi ofereixen un estat de la qüestió bibliogràfica nacional i estrangera, una hipòtesi de treball (Roig va intentar «acostar la teoria alliberadora que proposava el moviment a les necessitats reals de milers de dones anònimes [...] silenciades », p. 21), un marc teòric (la crítica feminista), una feina d'anàlisi i interpretació del corpus (el cicle narratiu dels anys setanta) amb l'instrumental tècnic predeterminat i, finalment, unes conclusions definides.

Tres afirmacions bàsiques fonamenten aquestes conclusions: cal considerar Roig «una autora feminista» (p. 301); la intertextualitat és el concepte «més adequat per a definir l'essència de la literatura de Roig i la identitat de les seues protagonistes» (p. 306), i «en els personatges masculins de *L'hora violeta* és on millor es representa la crisi del marxisme» (p. 310). Breu: res que no fos sabut. Ho diem amb recança, perquè Francés ha fet els deures, i bé (en són dos bons exemples el repàs bibliogràfic inicial, p. 25-32, i la síntesi de la teoria literària feminista, p. 36-105); tanmateix, ha optat per un camí fressat que, per tant –i a pesar d'un esforç evident per rendibilitzar l'arsenal teòric en la lectura textual–, no la mena a cap destí nou i no aconsegueix mantenir l'interès del lector pel trajecte (no, almenys, el del lector mínimament informat).

Disposem, doncs, d'una monografia que endreça, recorda i sistematitza moltes coses, molt útil per als neòfits de la crítica feminista i als qui desconeguin la bibliografia sobre Roig. Però la pregunta d'un públic més especialitzat (destinatari essencial de productes com aquest) és si valia la pena tornar a considerar els títols a bastament analitzats d'entre 1970 i 1980 des d'una de les perspectives més triades en els estudis roigians. Qui signa aquestes ratlles lamenta que Francés no s'hagi decantat per editar el treball sobre els assaigs i el periodisme, amb molt més camp per córrer per fer noves aportacions. Potser així la feina de l'estudiosa, indubtable, s'hauria pogut apreciar més justament.

Neus Real

Universitat Autònoma de Barcelona